

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

II Sermo. LXXIII

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Dñica infra octauam ascensionis

patri. q. nō est aliud nomē sub sole in quo
necesse esset saluari credētes q̄ in nomine
ipsius. Ultra p̄dicta testimonia x̄ps h̄uit
alia. Primo a scripturis Joh. v. Scrutami
ni scripturas in q̄b̄ puratis vos vitā eter
nam h̄ie. et ille sunt q̄ testimoniū p̄hibent
de me. Secō ab opib̄ Joh. x. Opera que
ego facio testimoniū p̄hibent de me. Ter
tio a miraculis Joh. x. Si nō venissec̄ z
opa non fecissem in cis q̄ nemo alius fecit
p̄c̄m nō haberent. Quarto a turbis Jo.
xi. Testimoniū p̄hibebat d̄ eo turba Qui
tō ab apl̄is Actu. iiii. Virtute magna red
debant apl̄i testimoniū. Sexto a Johan
ne Joh. v. Dic venit in testimoniū zc̄.
Attende q̄ tu p̄c̄d̄. Ecce si x̄po fuit neces
sariū testimoniū ita verat. ita famosū. ita
laudabile. ita multiplex. ita fidele. ita pro
babile. q̄ in nullo potuit esse suspectus.
nec argui de peccato. quō nos peccatores
sine testimonio bono pure p̄scie aut bono
rū ope saluari volum̄. Un̄ homini saluā
do triplex testimoniū est necessariū. P̄mo
p̄scie. vt in nullo remordeat eū p̄scienā. ij.
Lōz. j. Gl̄a n̄ra hec est testimoniū p̄scie
n̄re. Secō bonē fame vt vitā n̄ra in nullo
sordet apud alios. j. Thimo. iij. Oportet
testimoniū bonū h̄re ab his q̄ foris sunt.
Tercio necessariū est testimoniū deuotio
nis lacrimose. vt in aliq̄ pariamur z tribu
lemur in p̄ni. sicut p̄lorem̄ deuote. p̄ciden
tes corā deo q̄ fecit nos. De his tribus d̄
j. Joh. v. Tres sunt q̄ testimoniū dant
in terra. Sp̄s sc̄z p̄scie n̄re. aqua purita
tis n̄re fame. et sanguis tribulatiōis et pas
sionis q̄ lacrimis eliquat̄. sicut fuit i x̄po.
cuius sudor fuit sicut gutte sanguinis de
currentis in terrā zc̄.

Dñica infra octauā ascensionis. II
Sermo. LXXIII

Ille testimonium
p̄hibebit d̄ me. et vos testimoniū
p̄hibebitis quia ab initio mecum
estis. Joh. xv. Sicut dicit Rupertus hol
gob sup libzū Sapientie. cap. ix. Licet ex
cognitiōe creaturaz assurgere possimus
aliquat̄ in dei noticiā q̄ntuz ad multa.
videlicet q̄ est bonus potens et clemens.
Iuxta illud Romano. j. Inuisibilia dei
a creatura mundi p̄ ea q̄ facta sunt intelle
cta p̄spiciuntur. Amen ad cognoscendum

euidenter p̄silia sua z p̄cepta que vult nos
seruare in hac vita. p̄tingere non possum̄
sine ipsius reuelatione. Unde Salomon
Sapientie. ix. dicit. Quis hominū poterit
scire consiliū dei. aut quis poterit cogita
re quid velit deus. Logitationes em̄ mor
taliū timide et incerte. p̄uidencie n̄re. Ex
quib̄ ip̄e infert q̄ cū de his que deus p̄ce
pit et consulit non potest consistere nob̄ nisi
p̄ reuelationē fidei de credendis z agēdis.
Ergo talis sapientia p̄ quā h̄ nobis reue
latur est necessaria. Et quia talis sapientia
nō est nisi a x̄po in quo sunt om̄es thesau
ri sapientie et scientie dei absconditi. vt d̄
cit apl̄us. Ideo merito fuit necessaria filij
dei missio in mundum. q̄ueniens annūcia
uit nobis voluntatē cōsilioz et p̄ceptoruz
diuinorū. nullius eterne ut incōmutabilis
veritatis quā vidit apud patrē esset testis.
sicut ip̄e solus ad Pilatum dixit Joh. xix.
Ego in h̄ natus sum et ad hoc veni vt te
stimoniū p̄hibeam veritati. Ip̄e q̄ quā
diu fuit in mundo quid aliud nisi doctri
na sua et exemplis ac miraculis illumina
bat mundū. sicut verus doctor veritatis.
ymō sicut ipsa vera et sempiterna veritas
dei. Iuxta quod de se ait Iohannis. xiiij.
Ego sum via veritas et vita. Verum quia
filius dei p̄fecta salute nostra debuit redi
re ad patrē. Ideo ne mundus obliuiscer
etur illius veritatis quā x̄ps verbo et ex
emplo docuit necesse fuit mittere spiri
tū sanctum qui ea que christus docuit z fecit
in cordibus fidelium confirmaret. Unde
christus recedens corporali p̄sentia de
mundo ad patrē p̄mittit apostolis spiri
tū sanctū vt confirmatores veritatis sue
dicens. Ille testimoniū p̄hibe. de me. zc̄.
Circa istam materiā de tribus videndum
est fin q̄ tria tanguntur in verbo proposi
to. Tangitur em̄ de persona sp̄s sancti cū
dicitur. Ille. sc̄z paraclitus spiritus sanctus.
Secundo tangitur de fidelitate testimo
nij. cum dicit. p̄hibebit testimoniū de
me. Tercio de personis apostolorū qui fu
erunt testes christi ydonei. cum dicit. Et
vos testimoniū p̄hibebitis quia ab ini
cio mecum estis.

Dixi primo q̄ hic d̄scribitur
persona sp̄s sancti. cum dicit. Ille. de quo
p̄mittit. paraclitus. que ego mittā a patrē

F 2

spūs veritatis qui a patre pcedit. Et sic/sona spūs sancti describit in hoc pnomine demonstratio a duob. fm qd illud pro/nomen demonstrat illa pcedentia de spūs sancto pmissa. scz q est paracit. 7 q a pte pcedit. In quo describit psona spūs sancti qntum ad duo. Primo em describitur fm effectum tempalem. in eo q dicitur paracitus. quasi solator. q consolatur nos in omni tribulatioe nostra. similiter spūs veritatis quia docet omne veritate. eo q omnis veritas a quociqs dicat a spūs sancto est. scdm Ambro. super eplaz. j. ad Corinth. xij. vbi sic dicit. Nemo potest dicere dominus ihesus nisi in spūs sancto. nec scilicet veritas potest dici sine ipso. Secundo demonstrat istud p/nomen ille psonam spūs sancti fm processum eternalem. in eo q dicit q a pte pcedit. que processio fm Thomā nō est aliud nisi eius emanatio per modū amoris quo pater diligit filiū. et e converso. Sed quia nō est presentis negocij ingeniosos de al/ris docere. sed tm lac dare paruul nō escā. Ideo obmissa inquisitione eternalis processiois videndū est de effectibz tempora/ris missionis. Qui quidem effectus sunt multiplices. fm q tactū est in sermone pcedenti. Sed vt materiaz ampliozem de hac habeamus et tanta beneficia gratan/cius recolamus que nobis ex missioe spūs sancti pntue fiunt vltra ea que dicta sunt. Est sciendū q est triplex status fidelium in ecclesia militanti. scz incipientium proficientū et perfectoz. quibz omibz fm diuersitatem capacitatis mittitur diuersi mode spūs sancti. Prim⁹ ergo status est incipientū. cui spūs sanctus mittit fm septē modos. Datur em pmo omibz electis incipientū 2 nouiter ad deum puerz vt remissor. Secdo vt viuificator. Tertio vt mūdaror. Quarto vt nouator. Quinto vt liberator. Sexto vt eruditor. Septimo vt auxiliator. Et sumunt isti septē modi iuxta tres partes penitētie. que sunt cōtritio in corde. p̄fessio in ore. et satisfactio in ope. Et ideo oportet vt penitētia tribus modis respondeat peccato. Datur ḡ in cōtritione hngz modis fm hngz p̄ditiones pcti. Per pctm em aia deū offendit. Itē p peccatū aiaz occidit Sap. xvj. Homo p maliciā occidit animā suā. Itē maculat. Item vterqz aiaz. Itē subicit seruituti animaz.

qz ois q facit pctm seru⁹ est peccati. Cōtra h ergo pmo q pctm opat in aiaz offendam dei dat spūs sanctus vt remissor. Vn Jo. x. Accipite spūs sanctū qz remiseritis pctāz mittet eis. Et p̄t h dicitur Mat. xij. Qui dixerit p̄ spūs sanctū verbū nō remittetur ei. Secdo ptra mortē peccati dat vt viuificator. Ezech. xxxvij. Intromittā in vos spūs et viuetis. Et p̄t h Ephe. ij. di. De qui dices est in miscōia p̄pter nimā charitatem qua dilexit nos cū essemus mortui peccatis conuiuificauit nos. Tertio contra maculā datur vt mundator. Isa. iij. Omnis qui relictus fuerit in syon 7 residit. Et sequit. Si sanguine lauauerit de medio hierusalem in spūs iudicij. Roz. xv. Audacius scripsi vobis fratres sanctificans dei cōtritiū vt fiat oblatio gentiū accepta deo et sanctificata i spūs sancto. Quarto datur vt innouator cōtra vetustatem peccati. De q Ephe. iij. Deponite vos fm p̄stina conuersatione vestra veterem hominē q corruptus est fm desideria erroris. Renouamini aut spūs mentis v̄re et induite nouos homines. Et ps. Emitte spūs tuū Ezech. xxxvj. Dabo vobis cor nouū et spūs nouū ponā in medio vestri. Quinto cōtra seruitutē datur vt liberator. Roz. viij. Et spūs ritus vite in xpo liberauit me a lege peccati mortis. Sicqz patet qd datur spūs sanctus in cōtritione. In p̄fessione autem datur vt eruditor. Spūs em domini repleuit orbem terrarū. et h quod cōtinet omnia scientiā habet vocis Sap. i. Scientia vocis est confessio p quam homo scit aperire vulnera aie sue. Ultimo in satisfactioe datur vt auxiliator. Vnde ap̄tus. Spūs dñi adiuvat infirmitate nostram. Pā dō oremus sicut oportet nescimus. Sed ipse spūs postulat p nobis gemitibz inenarrabilibus. Prouer. xvij. Spūs viri sustinet imbecillitate suā. Et Isa. xliij. Effundam spūs meū sup semen tuū et benedicam onem meā sup stirpem tuā. et germinabit inter herbas quasi salices iuxta p̄ter flumines aquas. Vnde gloriose virgini dicitur sub tipo anime p̄cipientis que debet cōtritio nec confessio nec satisfactio merito/ria esse potest. Consequenter sequit qualiter spūs datur anime proficiat in p̄fessione

¶ Unica infra octauam ascensionis

et gratias et pcedenti de virtute in virtute.
Et certe datur tali spūsancti quos modis
Nam pfectus aie aut est in ope boni aut i
sustinetia mali. Est q spūsancti in ope bo
ni vt inflātor: ne torpeat et infrigidetur
aia ad bonū. Luce. xij. Ignē veni mittere i
terrā. et qd volo nisi vt ardeat. Rom. v. La
ritas dei diffusa est in cordibz nris. Secū
do dat tali aie vt ductor. **Un i ps.** Spūs
tuus bon⁹ deducet me in terrā rectam. Et
Ezech. xxxvi. Spm̄ meū ponaz in medio
vestri et facia vt in pceptis meis ambuletis.
Tertio datur vt roborator ne deficiant.
Ephē. iij. Flecto genua mea ad deum vt
derobis virtutē corroborari p spm̄ in in
teriori homine. Quarto dat in malis susti
nēdis vt defensor ne succubant. Iudicum
xiiij. Irruit spūs dñi in Samsonē et di
lacerant leonem. Quinto dat vt solator
ne desperet. Sap. xij. Quis suavis est dñe
spūs tu⁹ in nobis. Eccl. xiiij. Spiritus
me⁹ sup mel dulcis. Rom. xiiij. Dat et gau
diū in spūsancto. Sic pater de scōo statu.
Uideam⁹ de tertio statu scilz pfectoz. qui
tam in sanctitate pseuerat. His dat spū
sanctus alijs qnqz modis. pfectio ar aie cō
sistit in tribz. Primū ē firmitas et pseuerā
tia in bono. et qntū ad h dat vt pfirmator.
¶ **Verbo dñi celi firmati sunt.** Et itez.
Spū pncipali pfirmā me. Gōm ē cogni
tio archanoz celestiu. et qd ad h dat vt illu
minator. qz aia obumbrat p carnē. Itē vt
elevator. qz erigit aiaz ad h qd est supra se.
Itē vt reuelator mōstrando et offerendo
celestia secreta. De illuminatōe dicit **Eccl. xxx**
vj. Ostende nobis lucē misericōdie tue. De ele
uatiōe dicit **1. Cor. ij.** Nobis reuelauit de⁹ p
spūsanctū suū. Spūs em̄ oia scrutat etiā
p̄funda dī. **Ezech. viij.** Eleuauit me spūs
dñi inter celū et terrā et adduxit me i visioē
dei. De reuelatione dicit **Joh. xiiij.** Ille vos
docebit omnia. Et **Joh. xvi.** Que ventura
sunt annūciabit vobis. Tertio in pseuerā
tibz est bonoz adeptio eternoz. et qntū ad
h datur vt glorificator. **Ephē. i.** Signati
estis spū p̄missionis scōi. q est pign⁹ here
ditatis nostre in redēptōem. Sic p̄ mul
tiplex effect⁹ missionis spūsancti q me
rito dicitur paraclet⁹ ille. q̄i solator. quia omni
bus statibz solatōnem sua p̄ntia affert. vt
supra dictū est.

¶ **¶**

Dixi secundo q in verbis
pmissis tan
gitur de fidelitate et veritate testimoniū cū
dicitur testimoniū p̄hibebit de me. Nō pōt esse
fidelis et verius testimoniū nisi cū est a te
ste vero et de re vera et infertone pfecta seu
recta. Ista aut tria h rangū. Testis em̄ ve
rus est spūsanctus qz illa res de qua testifi
catur fuit veritas summa. qz vnigenitus fi
lius dei. quia de me. Intētio fuit recta. qz
p̄hibebit. i. pfecte et sine omni fraude et hibe
bit testimoniū. nō mēdaciū. Et circa h ad
uertendū q q̄ vult testificari in aliq̄ causa
debet habere directorē spūsanctū. q̄ verum
testimoniū p̄hibere docet de veritate rei et
cause. Alias si voluerit aliq̄s loqui ex pro
prio certe necesse est vt loquat falsitate et
emplo dyaboli. de quo dicit **Joh. viij.** Cū lo
quitur ex pprijs. mendaciū loquitur. quia men
dat est. Tūc aut dirigit spūsanct⁹ hoīem i
testimonio ferendo qm̄ nulli falsitati testi
moniū p̄hibet. nullā veritatē negat qm̄ dicit.
nullū testimoniū vendit. nihil testificat nisi
si de quo certus est p̄ sensus pprios. **Unde**
Exo. xx. dicit. Non falsum testimoniū dices.
Et ratio. quia falsus testis tribz psonis est
obnoxius. i. culpabilis et ad satisfaciendū
obligatus. deo quē cōtemnit. iudici quem
decipit. innocenti quē ledit. Et **Augustin⁹**
in sermone de decē plagis dicit. qz octaua
plaga qua plagat iste mūdus ad modum
egypti est locusta. aial dente noxiū. et signifi
cat falsū testimoniū. Quid em̄ vult nisi no
cere mordendo et p̄sumere decipiēdo. **Joh**
Bat. v. dicit ap̄tus. Si inuicē mordeat in
uicē cōsumemini. Tales sunt sicut illi qui
p̄tra xpm̄ insurrexerūt testes inuicē **Matth.**
xxvi. Unde **Ambro.** in sermone de passio
ne dñi ait. **Quia cū xpus veritas est q̄ p̄ falsi
tate vel p̄ vili p̄cio veritatē vendit ch̄ristū
occidunt. Tales sunt deteriores illis cu
stodibus qui p̄ eo ne veritatē resurrectio
nis dominice publicarent pecuniā accepe
rūt a iudeis. nec tñ veritatē tacuerunt sed
eam annūciauerūt. **Matth. li. vi.** Ecclesia
stice historie cap. ix. **¶ Tres falsi testes in
surrexerūt p̄tra sc̄m. Narcissum ep̄iscopū
hierosolimitanū p̄firmātes sub sacramen
to iuramēti qd dā factum contra eū. quoz
vnus dixit ita esse. confirmās vt si ita non
esset igne p̄sumeret. **Ab⁹** dixit ita esse. qz si
ita non esset regio morbo corrupteretur****

Tertius dicit ita esse. q. si ita nō esset oculi orbaret. Sanctus vero cuius vita et pudicitia ab omnibus noscebat. in desertum secessit. ibique pluribus annis delitescere. Et ecce divina ultione factū est. q. pmo a pua scintilla ignis domo succensa cū omni familia omnis pecore successus est combustus. Secundus a pedibus morbo regio vsq. ad verticē replet atq. consumitur. Tertius videns eorū exitiū. nec se potuisse latuisse diuinū oculū. cunctis audientibus fera pnia vniuersum scelus pandit ordinē et lachrimas prūmpit. sicq. luminibus orbat^{us} est. Et Narcissus quasi d. celo rediit. ex improviso rediit. et multo magis erga eum amor hoim creuit. Ecce qd nocuit scō viro false obiectū crimen. et qntū nocuit scelerat^{us} vi ris testimoniū falsum. Consimile narrat Hieronim^{us} de quadam scā femina. Epla cxxij. q. falsi testib^{us} cōiucta sup adulterio iusta est cū suo adultero decollari. Lunas vir ille cū ea infamatus timore penar^{um} false cōfiteret se illud crimen cōmississe. statim vno icto decollatus est. Cum autē ad eam ventū esset. rōdit. Testis est mihi deus. nō ideo me negare velle ne peccem. sed ideo mentiri nolle ne peccem. Cum igit^{ur} decollari deberet. ecce ad hūmū ictū rasure modi ee sanguine emisit. Secundo fibulā auri ex collo excussit. Tertio in percussorem gladius est reflexus. et se ferire nō posse cōfiteretur. Substitut^{us} statim alius percussor. et similiter percussa concutit. Secundo ab eo percussa cessatur. Tertio vulnerata prostermit. Quarto percussa visa est mori. cōducta domū a clericis ad tumulū reuocit dicens. Dñs mihi adiutor. nō timebo qd faciat mihi homo. Nec Hieronimus.

Ad detestationē huius criminis scz falsi testimoniū multa faciūt fm Huilelmū de lata petra. Primo. quia talis testis manū illam qua periturat diabolo dat. Unde quicqd illa manu tangit siue se figit siue cibum suum. est acsi manu dyaboli se signaret vel suū cibum. Secōm est quia talis magis est inuerecūdus dyabolo quia fugit crucem vel euangeliū vel corpus xpi. Ille autēz audacter accedit ad omnia ista sup que iurat. Tertiu est quia talis est falsarius dei qui iuramentūz tm instituit ad confirmandū veritatem in modum sigilli. Ille autē isto sigillo regis eterni signat. et

firmat falsitatem. Quarto est. quia istud peccatū habet spēalem maledictionem. vt patet Zacharie. v. vbi d. q. falsi testis tam ligna q. lapides domus omnia sunt male dicta. Et ergo mirum est q. cum terra non absorbet. Unde vt cōmuniter videmus q. tales male habent in presenti. Juxta illud Ecc. xxiij. Vir multum iurans non recedet de domo eius plaga. Attendat etiā talis quia tenetur ad restitutionem omnū q. proximus eius amisit per eius testimoniū. vt dicit Thomas scōa secunde. q. vij. Et facit bene. xiiij. questio. v. Non iure. Et questioe sexta. Si res aliena. Art. q. i. Hocum. Item septem annis penitere debet. xxx. q. v. Si quis. Item est infamis et a testimonio repellitur. xxx. q. v. Si quis conuictus consimili penitentiā punitur q. ad falsum iuramentū aliquid inducit vel pmitit. xxx. q. v. Si quis. Bene ergo dicitur est q. quisquis vult esse ydoneus testis dy habere spm sanctū directorem. Tūc autēz spū sanctus illum dirigit q. vt dicitur. est puram veritatē dicit. et hoc nō causa aliē precij vel amicitie vel amoris vel timoris vel odij. et cuiuscūq. priuati cōmodi. Dicqueret aliquis. Vtrū in aliquo casu licet testi aliquid recipere pro ferendo testimonio. Respondeo q. non nisi tm expensas. iij. q. iij. venturis. Et si accipit. turpiter accipit. et restituet ei a quo recipit. nisi ille de derit ad cōrripendum testem. et tūc debet dare ei in cuius iniuriā accepit. Secōdo quereret quis quid faciet testis q. nō est de facto certus. Respondeo fm Thomā scōa secunde. q. vij. in testimonio nō debet homo incertū pro certo asserere. Sed dubiū debet sub dubio pferre. et de quo certus est pro certo asserere. Verūramen dicit Thomas contingit aliquādo ex labilitate huius mane memorie q. quis reputat se certum esse de eo q. falsum est. Ideo si aliquis cū debita sollicitudine recogitans existimet se certum esse de eo quod est falsum nō peccat mortaliter si asserens. Quia non dicit falsum testimoniū per se et intentionē sed per accidens et ex contingenti extra illud quod intendit. Tertiu dubiū an valeat testimoniū illoz qui solum ex auditu aliorum deponunt et an licet iurare. Respondeo q. testis debet iurare de eo quod vidit. gaudiuit aut manu cōtractauit. vt etiam d.

Unica infra octauam ascensionis

I. Job. i. Tamen in causa matrimoniali vbi agitur de cōsanguinitate admittuntur testes de auditu. Ita tñ q̄ tales audierunt a suis senioribz et non ab alijs. et cum hoc si sunt persone graues. hoc est. bone vite et bone fame. Item si essent plures testes et quilibet eorū audiuisset ab alio q̄ alter. nō valeret testimoniū nisi quilibet illozū audiuisset a pluribz. a duobus ad minus. vel nisi ipi comūcti audiuissent a duobz. Ita notatur in capitulo. licet ex quadam. de testibus. Secus autē est quando testes inducunt ad probandū prescriptionem. Nā tunc testimoniū valet de auditu. Possunt em̄ tunc dicere q̄ semp viderunt et audierunt ita esse. nec vñs viderunt vel audierunt contrariū. et q̄ cōmunis est et fuit semp opinio q̄ sic fuit. et q̄ nō erat contrariū vel in cōtra memoria. Ita notatur in glosa prima de p̄scriptione. ca. i. li. vii. Sint ergo cauti testimoniū ferentes. ne contra spiritū sanctū ferant si contra veritatem ferant testimoniū. Nā de spiritū sancto et de quo libet fideliter testificante christus solū gloriatur se testimoniū habuisse in s̄bo theomatis dicens Ille testimoniū perhibebit de me. scilicet qui certā veritatē testificat.

¶ Dixi tertio q̄ in verbis p̄missis fit mentio de p̄sonis apostolorū qui fuerunt testes idonei ad perhibendū testimoniū veritati. cū dicit. Et vos testimoniū perhibebitis quia ab initio mecum estis. Circa quod sciendū q̄ ad hoc vt quis sit testis legitimus et habeat p̄sonā pro testimonio ferendo ydoneā requiruntur plura. que notantur in his verbis. **Conditio. serus. etas. discretio. fama.** Et fortuna. fides. in testibus ista requirunt. Primo ergo requiritur conditio. videlicet vt non sit seruus. quia non recipitur in testimoniū. Nam seruus sepe metu dominantis testimoniū suppressit veritatis. de verborū significatione. forus. Secundo requiritur serus. quia femina non admittitur in testē in causa criminali. xxx. iij. questōe. v. Mulierē. nisi cū de crimine ciuili agitur. Tunc em̄ admittitur etiaz contra clericos. vt de testi. quoniā. Nō admittitur etiaz in testamento. Instituta de testamētis. §. testis. Tertio requiritur etas. Nam in ciuilibus non admittitur minor.

quatuordecim annis. liij. q. iij. ca. i. In criminalibus non minor. xx. vt ibidem dicitur. Quarto requiritur discretio. quia non admittitur in testimoniū furiosus siue mēte captus. iij. q. vij. Tria. Quinto requiritur fama. Nam infames a testimonio repelluntur. de testibus cogendis. Preterea. Nec prodest penitentiā. quia et si animas per penitentiā saluare possumus. infamiā tamē abolere nō possumus. ij. q. iij. §. Dinc coligitur. Sexto requiritur fortuna. scilicet an locuples. an egenus. an lucri causa qd faciat. iij. q. iij. Testiū. Septimo requiritur fides. quia infidelis contra fidelē non admittitur. ij. questione. vij. Si hereticus. Et quia ista omnia fuerunt in apostolis. iō fuerunt legitimi testes pro christo. Apostoli em̄ non erant serui sed liberi. Unde **Johan. xv.** Jam non dicam vos seruos. et marie post missionē spūs sancti. Tunc em̄ liberati fuerunt per gratiā adoptiōis. quia vbi spūs dñi ibi libertas. Item non em̄ dedit nobis deus spiritum timoris. ij. Thimo. i. Et Romanorū. viij. Non accepistis spm̄ seruitutis itez in timore. Secundo erant viri. quia viriles et constātes. ita vt audacter dicerent regibus et principibus. Magis oportet obedire deo q̄ hominibus. Non ergo erant vt femine molles sed vt viri audaces. Tertio erant perfecte etatis. sicut patet ex eorū legendis. Nam quidam erant citra tricesimū annū. quidam citra quadagesimū. quidam citra quinquagesimū. fuerunt etiā discreti et prudentes sicut serpentes. et simplices vt columbe. **Matth. x.** Fuerunt et bone fame. quia nullis criminibus resperfi sed de proprio labore viuentes. Hanc et retribus vicibus querentes. vt dicitur **Matth. iij.** Fuerunt locupletes non auro sed spiritū sancto. Iuxta illud apostoli. In omnibus diuites facti estis in illo in omni verbo et in omni sapiētia. ita vt nihil desit vobis in vlla gratia. Tales deberent esse predicatorēs moderni successores apostolorū qui testimoniū perhibebant xpo coram omni p̄plo maxime vt non sint serui vicioz sed liberi. vt vicz omnia faciant nō ex timore sed ex amore vt filij dei. Perfecta em̄ charitas que debet esse in talibus foris mittit timorem. **Johan. iij.** Item vt nō sint deliciaz et voluptatibus resoluti. Unde eis dicit. **Sint**

sibi vñ p̄cincti. **Luce. xij.** Libos p̄cinge/
re est carnis lasciviam p̄ continentiam coartare.
Inquit **Gregori⁹** ibidē. Item vt sint per/
fecte eratis. nō vt quidā nescientes qd aut
de quib⁹ affirmant. vt dicit **ap̄lus.** S; cer
te multis potest dici illud. **ij. Regū. r. Et. i.**
Paralip. xij. Manete i ciuitate donec cre
scat vobis barba. Requirit etiā discretio ⁊
sufficiēs scientia. quia dicit **Gregori⁹.** In/
decoꝝ est vt alios debeant regere qui seip
sos nesciunt gubernare. Requirit etiā fa/
ma. Nam nobis necessaria est p̄scientia no
stra s; p̄cimis fama. vt dicit **ap̄lus.** Dabe
tur. **xij. q. i.** Nolo. Debet etiā esse locuples i
virtutib⁹. vt sic luceat corā omnib⁹ lux ei⁹.
Bath. v. Ultimo debet esse fidelis deo ⁊
p̄cimo. vt sibi dicat illud **Bath. xij.** Eu
ge serue bone ⁊ fidelis. Quisquis ergo ra
lis fuerit recte sibi dicitur a domino. quia
ille testimoniū perhibebit de me pro quo
accipiet coronam vite.

In die penthecostes. I
Sermo. LXXIII

Si quis diligit me
sermonem meū seruabit. et pater
meus diliget eum. et ad eū venie
mus et mansionē apud eum faciem⁹. **Jo
hannis. xij.** Festiuitatis hodiernē solen
nia sancta mater ecclesia dignis veneratur
obsequiis. tantoq; sp̄iali iocunditate leta
tur in domino quanto corda fidelū san
cti sp̄s dulcedine perfusa in dei dilectiōe
dilatant. Hodie nāq; charitas dei diffu
sa est in cordibus nostris per sp̄m sanctū
qui datus est nobis **Romanoz.** q̄nto. per
quem quidē sp̄m sanctum recepim⁹ pign⁹
salutis. robur vite. scientie lumen. Inquit
Bernhardus in quodam sermone. Ab h
die tuba euangelice predicationis intonu
it. Ab hoc die ymbres charismatū flumi
na benedictionum om̄e desertū hui⁹ mū
di et vniuersam aridam rigauerunt. In
quit **Leo papa** in sermone hodierno. Ho
die deus pater digito suo. scilicet spiritu
sancto. noue legis precepta. et legem vite
et discipline in cordibus fidelium scripsit.
Non quidem legem timoris sed amoris.
Non enim accepistis sp̄m seruitutis ite
rum in timore. sed accepistis sp̄m adopti
onis. **Judeis** data est lex quaz nec ipi nec

patres eorum portare potuerunt. **Actūz**
ry. Nobis vero iugum suauē hodie impo
situm est. et onus leue. **Mathei. v. deo.**
Nec mirum. quia sp̄s sanctus qui hodie
datus est sp̄s est bonus et suauis. **Sa
pientie. xij.** Qui attingit a fine vsq; ad finē
fortiter et disponit omnia suauiter. vt dicit
tur **Sapientie. vij.** Illos ergo antiquos
in voce tonitruū dando legem duram in sa
bulis lapideis docuit. **1. cor. xij.** Nos in
ignis claritate in sono aure dulcissime da
do precepta vite et legem gratie suauē in
cordibus data est nobis ad vitam. illis ve
ro lex timoris et vltionis ad mortem. **Vñ**
apostolus vocat legem antiquam occisi
onis. nouam autē viuificationis. **ij. cor.
thoiz. iij.** Illis positum est simul cum lege
velamen super cor eorum. Nobis autē ab
latum est velamen vt reuelata facie gloriā
domini specularantes in eandem ymaginē
transformemur a claritate in claritate tan
quaz a domini spiritu. Inquit apostolus
ibidē i fine. **Et q̄** igitur nobis data est lex
domini immaculata testimonium domini
fidele. erquo data sunt nobis eloquia do
mini eloquia casta. argentū igne spiritus/
sancti examinatum. merito et dilectione
seruandum est. quia quod per dilectionē
datum est. melius q̄ per dilectionem ser
uari non potest. **Augustinus** in suis me
ditationibus. **Vñ** si fideles veracesq;
filij sumus patris nostri celestis qui dedit
nobis spiritum adoptionis filiorum ser
uemus precepta sua et dilectione. **Illud**
enim est signum dilectionis et adoptiōis
nostre a deo. **Intra** illud **Gregori⁹.** Pro
batio dilectiōis est exhibitio operis. **Hic**
enim saluator ait. **Si** diligitis me manda
ta mea seruate. **Et** sequit. **Qui** habet man
data mea et seruat ea. ille est qui diligit me.
Johannis. xij. Propter quod etiam sal
uator noster ostendens veros adoptiōis
filios suos dicit h in euangelio hodierno.
Si quis diligit me sermonem meum ser
uabit. **Et** in quibus verbis tria proponū
tur. **Primo** nāq; proponitur mandator
um dei observatio. quam deus a nobis
exigit et requirit. cum dicitur. **Si** quis di